

(I) ELHERETA: ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA. nuzi

1. IDAILLARIAK nuzi idatzi zuen Panamako izateko hau.
2. Izan zena nuzi dire gaitze?
3. Nuzi hortan nor izan zen hobendaketa?

(II) PANAMA 3

Hamabortz ehun miliun: burtzoragarri⁸ da soma hori gogoan hartzea bera. Eta hori guzia gal! Eta Panama oraino han... zilhaztekoa!

Lana berriz haste, nahi duenak hasi eta nahi duenak paga.

Noren eskutan urthu othe dire hamabortz ehun miliun hektaro? Zenbeit urthe baditu Panamako konpainiak faillita egin⁹ zuela. Beren sos bakharrak han ezarriak zituztenek bi nigar xorta egin zituzten, berri txar hori entzutearekin. Haro pixka bat ere izan zen behin: behar zirela ohoinak hatzeman: de Lesseps edo delako jaun hari behar ziozkatela konduak xuxen galdatu; hau zela, hura zela...

Tunpalahara!¹⁰ Lokhartu zen nolazpeit afera. Buluziak zirenek dolua hartu zuten. Eta nola frantsesa holakoetan ahanzkor baita, iduri zuen kasik ez zela gehiago nehor gehiago hortan orhoit, noiz eta ere gutien ustean berriz afera piztu baita.

Aste huntan ukhan dute deputatuen ganbaran afera horren gainetik haro bat, kalapita bat ikharagarria! Auzi bat behar dugu ikhusi, itxura guzien arabera, egundaino izan ez den bezalakoa. Diote badirela ehun eta zenbeit deputatu ere, auzi hortarik eskuak garbi eta buruak gorarik atherako ez direnak. Zer bokheta!¹¹ Agian ez dira lo egonen hoinbertze ohoin-philtzarren¹² harrotzaileak! Eta agian iguzki eder bat jalgiko da osorik atherako diren xuriketañoen idor-arazteko! Ez dakigu. Beldur gira oihal lohirik¹³ gehienak oraikotzat¹⁴ garhatoinek¹⁵ janak dituzketen; eta gelditzen diren undarrak hor harat ura behera joanen diren. Sobera usteldura da bazterretan, nehondik argi orik eta garbitasun handirik igurikitzeke. Agian ba! Gauden bethi begira...

3 UKAN Potentiel Présent

Nik duket = je peux l'avoir	N. dituzket = je peux les avoir
Hiek dukeku = tu peux l'avoir	H. dituzkeku = tu peux les avoir
Zuk dukezu = vs pouvez l'avoir	Z. dituzkezu = vs pouvez les avoir
Harek duke = il peut l'avoir	H. dituzke = ils peuvent les avoir
Guk dukegu = ns pouvons l'avoir	G. dituzkegu = ns pouvons les avoir
Zuek dukezu = vs pouvez l'avoir	Z. dituzkezu = vs pouvez les avoir
Heiek dukete = ils peuvent l'avoir	H. dituzkete = ils peuvent les avoir

(III) ADITZ IKHASKUNTZA.

31. Behar ziozkatela 32. Diote badirela

33 janak dituzketen 34 Gauden bethi begira

31. UKAN. Conjugaison à dble complément

	Objet plur.	Indicatif	Imparfait	Gr. indir. Sing
Nik niozkan	= niozkion	= niozken	= je les lui avais	
Zuk ziniozkan	= ziozkion	= ziozken	= vs les lui aviez	
Harek ziozkan	= ziozkion	= ziozken	= il -il- avait	
Guk giniozkan	= giozkion	= giozken	= ns -il- avions	
Zuek ziniozketen	= ziozkion	= ziozketen	= vs -il- aviez	
Heiek ziozketen	= ziozkion	= ziozketen	= ils les lui avaient	

32. ERRAN n° 2. La racine de ce verbe pourrait

bien être le latin dicere, dire, comme l'affirme

M² Inchausti, Verbe Basque, p. 458, mais ce n'est

certainement pas l'infinitif capital Erran

comme le dit Dodgson the Basque p. 13, pour

la raison que le verbe dérivé de ERRAN est

Derra, il le dit. (Grammaire Basque. A. Itxury p. 340,

INDICATIF Présent. Imparfait

Nik diot = je dis	Nik nion = je disais
Hiek diokun = tu dis	Hiek hion = tu disais
Zuk diozu = vs dites	Zuk zinion = vs disiez
Harek dio = il dit	Harek zion = il disait
Guk diogu = ns disons	Guk ginion = ns disions
Zuek diozue = vs dites	Zuek zinioten = vs disiez
Heiek diote = ils disent	Heiek zioten = ils disaient